

дадена гледна точка изглежда подходящо, приемливо или ценно; зло – съответно противоположното.”¹ И по-нататък: „Да се разкрасява злото, няма смисъл, това се прави само заради една измамна сигурност. Човекът е способен на неизмеримо зло и както показва човешкият опит, злодеянията са толкова реални, колкото и добрините, т.е. душата е, която неволно изрича разграничаващата преценка. Единствено за несъзнаваното не съществува добро и зло.” „Днес повече от всякога е важно човек да не пренебрегва опасността от злото, което се таи в самия него. Настоявам само, че в сферата на нашия опит бяло и черно, светлина и мрак, добро и зло са еквивалентни противоположности, едната от които винаги предполага другата”.²

Изборът на главния герой Борис Морев в романа на Димитър Димов не е случаен, а осъзнат и добре премислен. Образът търпи развитие и в неговия ход писателят показва как онова, което в началото *изглежда* като нещо добро, разрушава напълно живота на самия Борис и на всички около него.

Бедността, в която той израства, е грозна и унижаваща човешкото му достойнство. Бащата е учител по латински, по прякор Редингота – обект на подигравки в градчето. Неговата ретроградност, ограниченост и вманиаченост тровят обстановката в семейството до такава степен, че синовете му не желаят да се прибират у дома си, където избухват непрекъснати скандали. Фигурата на бащата деспот, който непрекъснато налага своята воля, без да се интересува от чуждото мнение, подценяването на способностите, които имат децата му, и страхът, който изпитват от него, са едни от най-важните аргументи на Борис да иска с всички сили и на всяка цена да се измъкне от този ад. Това е скъсване не само със средата, която го потиска, но и с модела на поведение на бащата, който ежедневно му напомня на кого не иска да прилича. Майката е мила и добра – обичана от синовете си, но абсолютно неспособна да защити и себе си, и тях от тиранията на своя мъж. Всичките мечти на

¹ Юнг, К. Г. ЕОН: Изследвания върху символиката на цялостната личност. София, 1995, с. 62.

² Пак там, с. 63-64.